

T. közgyűlés! Az igazgató-választmány tegnapi ülésében röviden, de nem érdemlegesen foglalkozhatott ugyanezekkel az indítványokkal, azonban a benyújtásuk óta lefolyt igen rövid idő nem tette még lehetővé, hogy kellőleg megfontoltassanak, ennél fogva az igazgató-választmánynak az a kérelme, hogy azokat megfelelő tárgyalás végett neki méltóztassék kiadni. (Helyeslés.)

Bedő Albert alelnök: Méltóztatnak hozzájárulni, hogy *Mattanovich Károly* és *Barthos Gyula* tagtársak indítványai kiadassanak további tárgyalásra az igazgató-választmányok. (Helyeslés.)

T. közgyűlés! Kitézött napirendünk szerint programunkat letárgyalván, van szerencsém megkérdezni t. tagtársainkat, van-e valakinek indítványa? Ha nincs, megköszönve t. tagtársainknak ily szép számban való megjelenését és egyesületünk érdekei iránt való lelkes érdeklődésüket, kérem, hogy azt a jövőben is megtartani méltóztassanak és a magyar erdészet ügyét azzal a lelkesedéssel és jóakarattal, amelylyel eddig szolgálták, szolgálják ezentul is.

Isten vezérelje Önöket szerencsésen haza, újból köszönöm szíves megjelenésüket és ezzel a közgyűlést bezárom. (Hosszas, lelkes éljenzés.)

K. m. f.

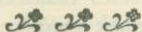
Bund Károly (s. k.)
titkár.

Dr. Bedő Albert (s. k.)
I. alelnök.

Hitelesítésül:

Dénes Géza (s. k.)

Téglás Károly (s. k.)



HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

Közhirré teszem, hogy a vindornyaszőllősi (Zala vármegye) születésű *Kulics Győző* részére 1908. évi augusztus hó 26. napján 11/1906. szám alatt kiállított szakiskolai végbizonyítvány elveszvéen, ahelyett nevezett részére 1911. évi 1344. szám alatt az eredetivel egyenlő értékű hiteles másolat adatott ki.

Vadászerdő, 1911. évi december hó 22-én.

Török Sándor
m. kir. erdőtanácsos
szakisk. igazgató.



Tallián Béla báró.

Hazafiui örömmel adunk hirt a legfelső kegy azon megnyilvánulásáról, amely az Országos Erdészeti Egyesület ujonnan választott elnökét, *Tallián Béla* belső titkos tanácsost és törvényes utódait a magyar bárói méltóságra emelte és egyuttal az örökös főrendiházi tagság jogával ruházta fel.

Az Országos Erdészeti Egyesület sietett ez alkalomból új elnökének legőszintébb szerencsekívánatait meleghangu táviratban tolmácsolni.

A legfelső kézirat a hivatalos lap f. hó 3-án kelt számában jelent meg és következőképen hangzik:

Magyar minisztertanácsom előterjesztésére *Tallián Béla* belső titkos tanácsosom, országgyűlési képviselőnek és törvényes utódainak, az 1885. évi VII. törvényzcikk 2. §-ának c) pontja értelmében, díjmentesen a magyar bárói méltóságot és úgy neki, mint törvényes fiutódainak egyszersmind az örökös főrendiházi tagság jogát adományozom.

Kelt Bécsben, 1911. évi december hó 13-án

Ferencz József s. k.

Gróf Khuen-Héderváry Károly s. k.



KÜLÖNFÉLÉK.

A m. kir. földmivvelésügyi minisztérium erdészeti főosztályainak ügy- és személybeosztása. Az I/A főosztály ügy- és személybeosztásában nagyobb változás nem állott elő. Mindössze az állami erdőtisztek gyermekeinek nevelését segélyező alap ügyei, melyek eddig az I/A—2 ügyosztály ügykörébe tartoztak, soroztattak át az I/A—1 ügyosztály ügykörébe. Személyi tekintetben előállott változás csak annyiban történt, hogy *Bárdos József* főerdőmérnök

az I/A—1 ügyosztályhoz, *Ráduly* János m. kir. főerdőmérnök az I/A—2 ügyosztályhoz osztatott be.

Az I/B főosztályt illetőleg azonban már lényegesebb eltéréseket találunk.

A magyarországi kincstári erdők gazdasági és igazgatási ügyeinél a kincstári erdők szolgálatának *szervezése*, a gazdaság és üzem *irányítása*, *fejlesztése*, kormányzati *felügyelete* és *ellenőrzése* ki-domborítást nyertek, másrészt bizonyos gazdasági mellékágak (havasi legelők gazdasági és hasznosítási ügyei) és intézmények (mintaerdőgazdaság) nyilván tervbe vett fejlesztésük érdekében annyira előtérbe kerültek, hogy külön czim alatti felsorolásuknak szüksége is felmerült.

Az új ügybeosztás szerint az I/B—1 ügyosztály ügyköre a következő:

A magyarországi kincstári erdők szolgálatának szervezése és ellátása (a személyi ügyek kivételével); a gazdaság és üzem irányítása, fejlesztése, kormányzati felügyelete és ellenőrzése. A fő-, elő- és mellékhaszonvételek értékesítése, valamint az azokra vonatkozó árjegyzékek és bérszabályok, az adás-vételi és bérleti szerződések jóváhagyása. Az erdőhöz tartozó havasi és más gyeplegelők és egyéb mivelési ágak gazdasági és hasznosítási ügyei. A beruházásoknak gazdasági szempontból való irányítása és felügyelete, A birtokvételi, eladási és csereüggyeknek gazdasági szempontból való tárgyalása. Az állami erdők költségvetése és annak végrehajtása. A mintaerdőgazdaságok ügyei.

Személyi tekintetben is nagy változás történt. Ott látjuk *Téglás* Károly miniszteri tanácsost, mint az I/B főosztály új vezetőjét, kinek irányításától a kincstári erdők sorsa bizonyára sokat várhat, mert — mint mindannyian tudjuk — javakorában, teljes munkabírásban lévő lelkes vezért nyertek benne állami erdőségeink.

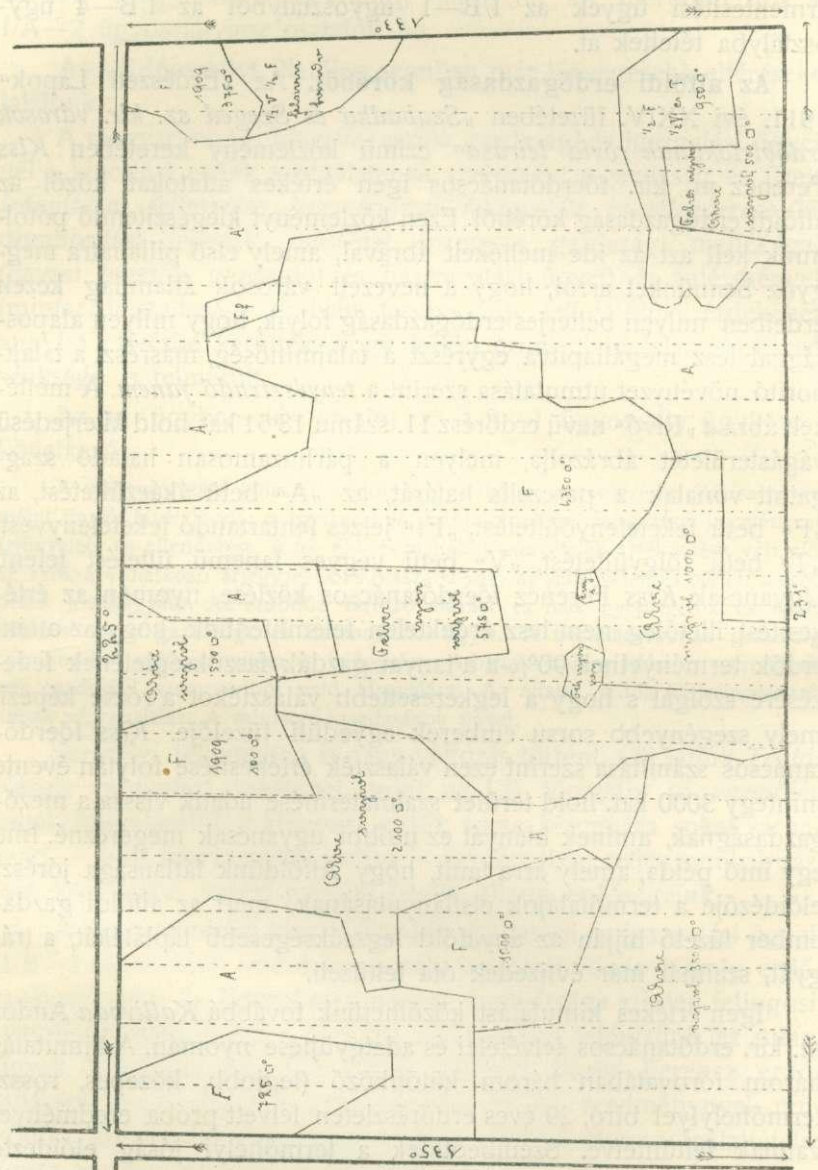
A magyarországi kincstári erdők gazdasági és igazgatási ügyeit (I/B—1 ügyosztály) intéző ügyosztály vezetését *Kaán* Károly erdőtanácsos vette át. Eddigi eredményes munkássága szintén feljogosít bennünket arra, hogy a legjobb várakozással tekintsünk az ottani ügyek irányítása elé. Ott látjuk továbbá *Szabó* Ferencz erdőtanácsost is, ki eddig a gyakorlatban kiváló eredménnyel működött. Ugyancsak ezen ügyosztályba lett beosztva szolgálatátételre *Jausz* Sándor kir. erdőfelügyelő is.

Az ügybeosztásban előállott változást illetőleg meg kell még említenünk, hogy a kincstári erdészetet érdeklő vizsábályozási és

ármentesítési ügyek az I/B—1 ügyosztályból az I/B—4 ügyosztályba tétettek át.

Az alföldi erdőgazdaság köréből. Az „Erdészeti Lapok” 1911. évi XXIV. füzetében „Szabadka és Szeged sz. kir. városok erdőbirtokának rövid leírása” című közlemény keretében Kíss Ferencz m. kir. főerdőtanácsos igen értékes adatokat közöl az alföldi erdőgazdaság köréből. Ezen közleményt kiegészítendő pótolnunk kell azt az ide mellékelt ábrával, amely első pillanatra meggyőz bennünket arról, hogy a nevezett városok államilag kezelt erdeiben milyen belterjes erdőgazdaság folyik, hogy milyen alapos-sággal lesz megállapítva egyrészt a talajminőség, másrészt a talajtborító növényzet utmutatása szerint a *tenyésztendő fanem*. A mellékelt ábra a „Rivó” nevű erdőrész 11. számú 1851 kat. hold kiterjedésű vágásterületét ábrázolja, melyen a párhuzamosan haladó szag-gatott vonalak a parcella határát, az „A” betű ákáczültetést, az „F” betű feketefenyőültetést, „Ff” jelzés fentartandó feketefenyvest, „T” betű tölgyültetést, „V” betű vegyes fanemű ültetést jelent. Ugyancsak Kíss Ferencz főerdőtanácsos közlése nyomán az értékesítést illetőleg nem lesz érdektelen felemlitenünk, hogy az ottani erdők terményeinek 90%-a a tanyai gazdák faszükségletének fedezésére szolgál s hogy a legkeresettebb választékot a rözse képezi, mely szegényebb sorsu emberek egyedüli tüzelője. Kíss főerdőtanácsos számítása szerint ezen választék értékesítése folytán évente mintegy 3000 kat. hold terület szalmatermése adatik vissza a mezőgazdaságnak, aminek hiányát ez utóbbi ugyancsak megérezné. Ime egy intő példa, amely arra tanít, hogy Alföldünk fátlansága jórészt előidézője a termőtalajok elsilányulásának, mert az alföldi gazda-ember tüzelő hijján az anyaföld legszükségesebb táplálékát, a trágyát, szalmát már évtizedek óta feltüzel.

Igen értékes kimutatást közölhetünk továbbá Kallivoda Andor m. kir. erdőtanácsos felvételei és adatgyűjtése nyomán. A kimutatás három főrovatában három különböző (legjobb, közepes, rossz) termőhelylyel bíró, 29 éves erdőrészleten felvett próba eredményei vannak feltüntetve. Szembeötlőek a termőhelyi jószág előidézte különbségek, úgy a holdankénti fatömegre, mint az alárendeltebb választékok emelkedésére és a faállomány értékére nézve. Különös értékkel bír azonban az utolsó főrovat alatt közölt adatgyűjtés,



I. ábra.

Kimutatás a Szabadka sz. kir. város erdejében gyűjtött erdőbecslési stb. adatokról. (Kallivoda Antal m. kir. erdőtanácsos közlése nyomán.)

Választék	Átszámítási tényező	1910. évi egységi főárak	Legjobb term. hely:				Középszerű term. hely:				Rossz term. hely:				Átlagos hozamok 15 év alatt kihasznált 1150 ¹³ kat hold ered- ményeiből levezetve. (32 év átlag kor.)																				
			Kat. hold törzssz.: 496 db. Az átlagfa átmérője: 21 cm. Az átlagfa magass.: 20 m. Az átlagfa köbtart.: 0 ³¹³ m ³ .				Kat. hold törzsszám: 332 db. Az átlagfa átmérője: 21 ⁶ cm. Az átlagfa magassága: 17 m. Az átlagfa köbtart.: 0 ¹⁸⁸ m ³ .				Kat. hold törzsszám: 116 db. Az átlagfa átmérője: 10 cm. Az átlagfa magassága: 5 ⁸ m. Az átlagfa köbtart.: 0 ⁰²⁵ m ³ .																								
			mennyi- ség	m ³	0/0	m ²	m ³	0/0	m ³	0/0	m ³	0/0	m ³	0/0	m ³	0/0	m ²	0/0	m ³	0/0															
																					10ár kat. h.-ként	10ár kat. h.-ként	10ár kat. h.-ként	10ár kat. h.-ként	10ár kat. h.-ként	10ár kat. h.-ként	10ár kat. h.-ként	10ár kat. h.-ként							
K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f																		
Múfa	—	24 ⁸⁰	78 ⁹⁴	m ³	78 ⁹⁴	51	1957	7	21 ¹⁸	m ³	21 ¹⁸	33	525	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8 ¹⁴⁵	m ³	8 ¹⁴⁵	20	02	96			
Hasábbfa	0 ⁶⁵	8 ⁵⁰	25 ⁸⁰	űr ^{m3}	16 ⁷⁷	11	219	30	12 ⁹⁰	űr ^{m3}	8 ³⁹	13	109	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Tuskós fa	0 ⁴⁸	2 ⁴⁰	30 ⁴⁰	"	14 ⁵⁹	10	72	96	15 ²⁰	"	7 ³⁰	12	36	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Dorong	0 ⁶⁰	6 ¹⁰	53 ⁸⁰	"	35 ²⁸	22	358	68	32 ⁸⁰	"	19 ⁶⁸	32	200	08	1 ³⁴	űr ^{m3}	0 ⁸⁰	8	8	17	21 ¹⁸⁰	—	12	708	30	129	20	—	—	—	—	—	—	—	
Ág	0 ⁵⁰	3 ⁵⁰	9 ⁶⁰	"	4 ⁸⁰	3	33	60	4 ⁸⁰	"	2 ⁴⁰	4	16	80	1 ²⁸	"	0 ⁶⁴	22	4	48	3 ⁵⁵⁰	—	1	775	4	12	99	—	—	—	—	—	—		
Rőzse	^{150 K} 1 m ³	0 ⁰⁶	730	kéve	4 ⁸⁷	3	43	80	520	kéve	3 ⁴⁷	6	31	20	220	kéve	1 ⁴⁶	50	13	20	730 ⁰	kéve	4 ⁸⁶⁶	2	43	80	—	—	—	—	—	—	—		
					155 ²⁵		2686	0 ⁵						62 ⁴²		919	47						2 ¹⁰		25	85						41 ⁸⁷⁴		525	32

Megjegyzés. A fenti három próba téren levő faállomány a szabadkai B) ü. o. III. v. s. 2. számú, 29 éves erdőrészből való.

mely a 15 év alatt kihasznált 1150-13 kat. hold kiterjedésű vágás-területek eredményeiből van levezetve.

Fahordók — egy darabból. Angol mérnökök azon munkálkodnak, hogy egy darabból álló fahordót készítsenek. Az eszme, melyen ezen találmány alapszik, az, hogy a fatörzseket hántógépekkel letekericselik, az akként nyert fatáblából a kívánt alakú és nagyságú lapokat kivágják, a lapokat rostjaikkal keresztberakják és hő és nyomás által annyira összepréselik, hogy egy egészet képeznek. Ezen henger alakú hordóknak több előnyük volna a mai hordókkal szemben: nem csurognak, fagyállók, $\frac{1}{3}$ -dal kisebb teret foglalnak el, súlyuk pedig azonos ürtartalom mellett feleakkora, mint a mostani hordóké, ami a szállítási és raktározási költségek jó részének megtakarítását jelenti. E hordók ürtartalma könnyen kiszámítható, a hordók nagyon erősek, tartósak és sokkal olcsóbbak, mint a dongából készült hordók. Most csak azon mulik a találmány hasznosítása, hogy a lemezek összepréselése sikerül-e oly mértékben, amint azt a feltalálók feltételezik.

A fa keménységi foka. A fűrészek teljesítő képességének vizsgálata alkalmával regisztrálva azt az ellenállást, melyet a fa a fűrészszel szemben tanusít, amikor az derékszögben áll a fűrészlaphoz, arra a következtetésre jutunk, hogy a bükkfa ellenállását 1-nek véve, a gyertyán-, hárs-, füz- és rezgőnyárfa keménységi foka 1·87, a jávorfáié 1·35, a tölgyé 1·03, az égerfáié 0·91, a jegenyéé 0·56, a fenyőfáié 0·53-ra tehető.

Faragó Béla 1912. évi zsebnaptárainak szétküldése. Felkérettünk annak közlésére, hogy Faragó Béla 1912. évi zsebnaptárjai szétküldettek s amennyiben azt egyesek kézhez nem kapták volna, forduljanak eziránt a nevezett céghez, hogy a naptárak pótlólag elküldhetők legyenek.

Személyi hir. *Melega* Miklós m. kir. erdőmérnökgyakornok a vezetéknevét „*Török*“-re magyarosította.

22 22 22